

Coronavirusets följd effekter för handeln

Resultat från snabbenkät bland Svensk Handels medlemsföretag: Svar från 706 handlare, varav 456 detaljhandlare och 250 partihandlare den 19-21 april 2020.

Snabbenkäten bland Svensk Handels medlemsföretag ger en indikation på hur det såg ut i parti- och detaljhandeln under angivna datum. Den närmaste tidens utveckling är fortsatt svårbedömd för handlarna och det finns osäkerhet där skattningar har gjorts för hela handeln. Urvalet av företag har dragits slumpmässigt och fördelningen av svarande företag motsvarar i stort hur samtliga företag är fördelade.

Sammanfattning av läget i handeln 19-21 april

Läget är fortsatt allvarligt och många företag klarar max två månader under rådande omständigheter. Inom *sällanköpsvaruhandeln* är det 23 procent (30) av företagen som bedömer att de bara kan fortsätta att bedriva verksamhet i högst 2 månader till, under rådande omständigheter. Detta motsvarar cirka 10.000 företag. I *dagligvaruhandeln* är läget ljusare men 4 procent uppger att de klarar sig högst 2 månader. I *partihandeln* uppger 9 procent (15) av företagen att de kan fortsätta att bedriva verksamhet i max 2 månader till under rådande omständigheter.

Likviditetsproblemen utbredda. 58 procent av detaljhandlarna (56) och 44 procent av partihandlarna (49) uppger sig ha finansierings- eller likviditetsproblem till följd av coronaviruset.

Omsättningen fortsatt mycket låg

- Inom *sällanköpsvaruhandeln* är det fortsatt nära hälften av företagen som har tappat *minst 40 procent av omsättningen* jämfört med samma vecka förra året. 23 procent (26) har minskad omsättning med minst 60 procent.
- Bland *dagligvaruhandlare* noterar 21 procent av företagen (19) minskad omsättning med minst 40 procent. 46 procent (50) av dagligvaruhandlarna noterar ökad omsättning.
- 37 procent (38) av *partihandlarna* rapporterar minskad omsättning med *minst 40 procent* jämfört med samma vecka förra året. 19 procent (22) har minskad omsättning med minst 60 procent. 14 procent (14) noterar ökad omsättning.

Störningar i varutillförseln fortsatt höga. Den senaste veckan har störningar i varutillförseln drabbat 63 procent av *detaljhandlarna* (67, 61, 53, 51). Bland *partihandlare* är motsvarande siffra också 63 procent (63, 65, 61, 54).

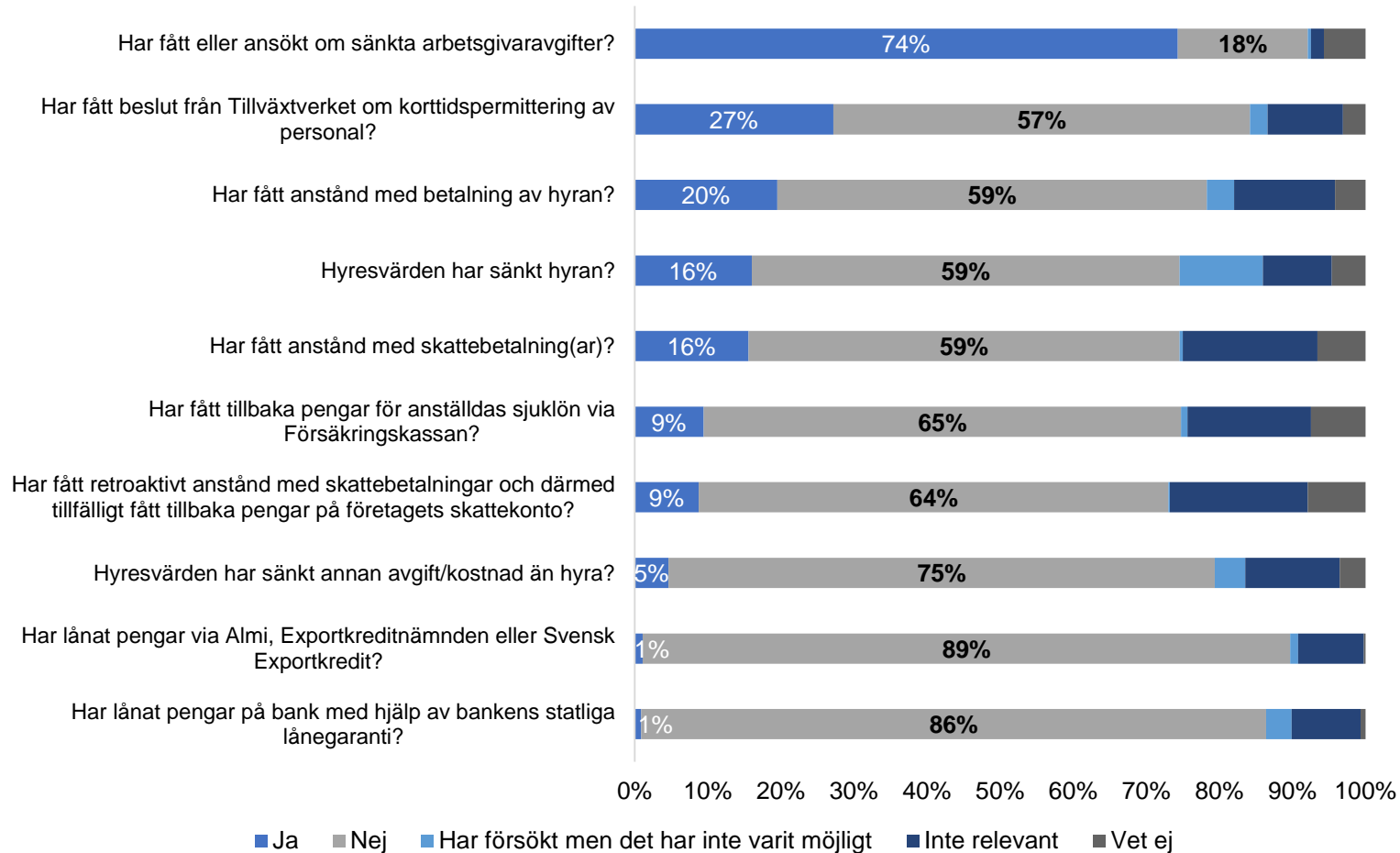
40.000 jobb i handeln som helhet står på spel och runt 140.000 anställda kan få arbeta färre timmar. Korttidspermitteringar och hyresstöd avgörande. Flera stöd har svagt genomslag.

- I *detaljhandeln* räknar 58 procent (58) av företagen med att minska bemanningen. För hela detaljhandeln motsvarar detta att ungefär 20.000 jobb riskerar att försvinna, varav huvuddelen inom *sällanköpsvaruhandeln*. Därtill väntas 60.000 personer beröras av färre efterfrågade arbetstimmar. Här finns bland annat de anställda som kommer att korttidspermitteras.
- I *partihandeln* räknar 58 procent (60) av företagen med att minska bemanningen. För partihandeln som helhet motsvarar detta att 20.000 jobb försvinner. Därtill väntas 80.000 personer beröras av färre efterfrågade arbetstimmar (bland annat korttidspermittering).

Osäkerheten om den framtida utvecklingen är fortsatt stor bland handlare, vilket också gör att skattningarna för hela handeln är behäftade med osäkerhet. Jämfört med förra mätningen (5-7 april) indikerar svaren att något färre riskerar att bli av med jobbet, även om andelen företag som avser att minska bemanningen är i stort sett oförändrad. Den initiala chocken kan ha börjat klinga av, handeln under påskhelgen gick något bättre i delar av *sällanköpsvaruhandeln* och vissa stödåtgärder har börjat nå fram till vissa företag, men många stöd har samtidigt svagt genomslag. Det är därför för tidigt att dra några tydliga slutsatser, och fortsatt lika viktigt att framför allt det statliga hyresstödet når fram till företagen. Handlarnas uppfattning i dagsläget bygger också på att korttidspermitteringarna fungerar som tänkt. Det finns tecken på att detta delvis är en öppen fråga. Om korttidspermitteringarna inte fungerar för handelns företag riskerar ett större antal personer att förlora jobbet.

Svar från detaljhandeln

Har ditt företag tagit del av någon av följande stödåtgärder?

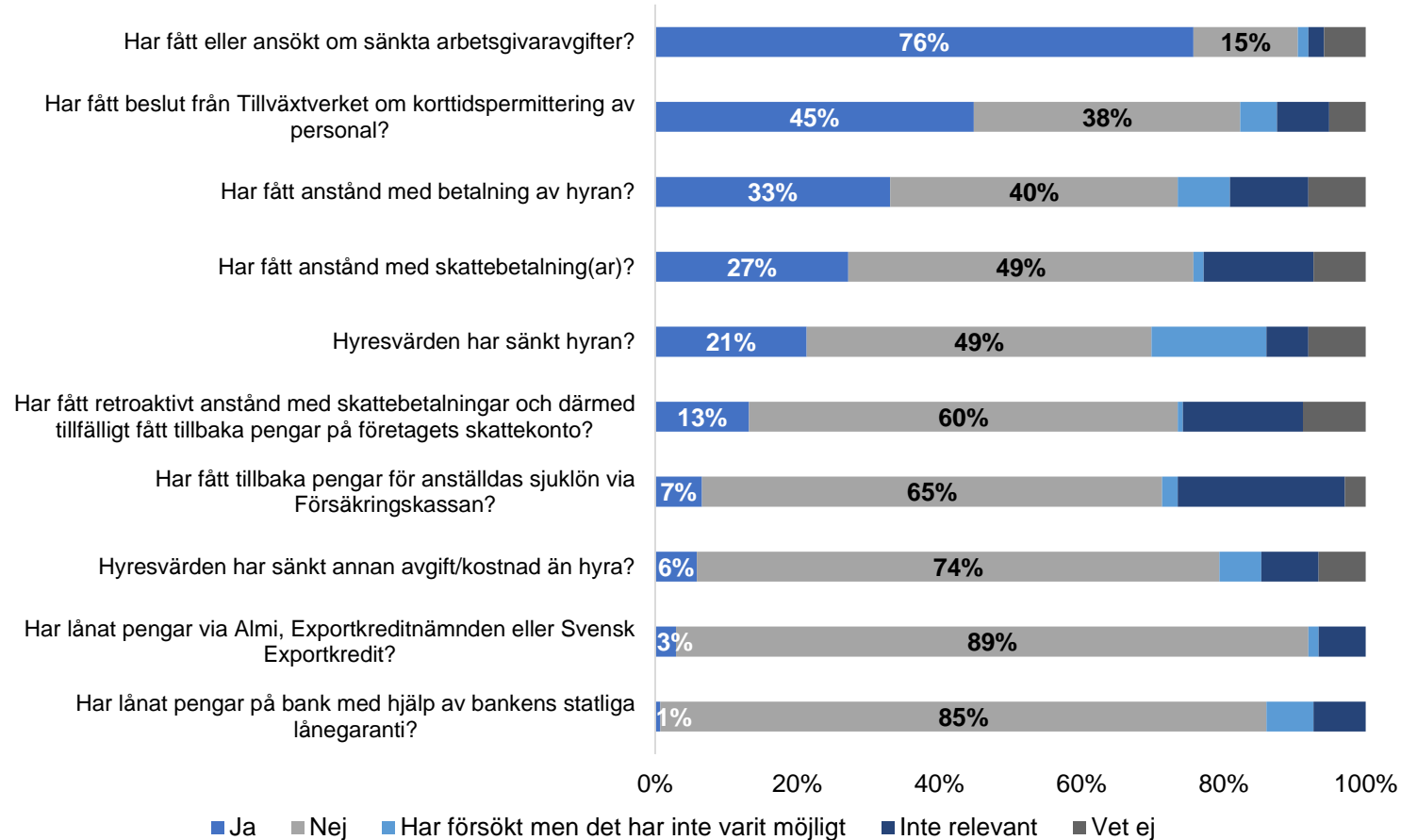
Det stöd som flest tagit del av är sänkta *arbetsgivaravgifter*. Tre fjärdedelar av alla företag inom detaljhandeln har använt sig av detta stöd.

Näst vanligast är *korttidspermittering*. 27 procent har fått beslut om detta från Tillväxtverket. Därutöver finns fler företag som ännu inte skickat in ansökan till Tillväxtverket.

Hyresstödet har fortfarande inte nått fram i den omfattning som borde ha skett. Endast 16 procent av företagen har fått sänkt hyra i någon mån. Bland företag som tappat minst 50 procent omsättning är andelen bara marginellt högre, 21 procent (se nästa bild).

Av *likviditetsstöden* har anstånd och retroaktivt anstånd med skattebetalningar haft effekt. Däremot når banklån i princip inte fram alls till företagen, trots statlig lånegaranti.

Har ditt företag tagit del av någon av följande stödåtgärder? *Företag som tappat minst 50 procent i omsättning*

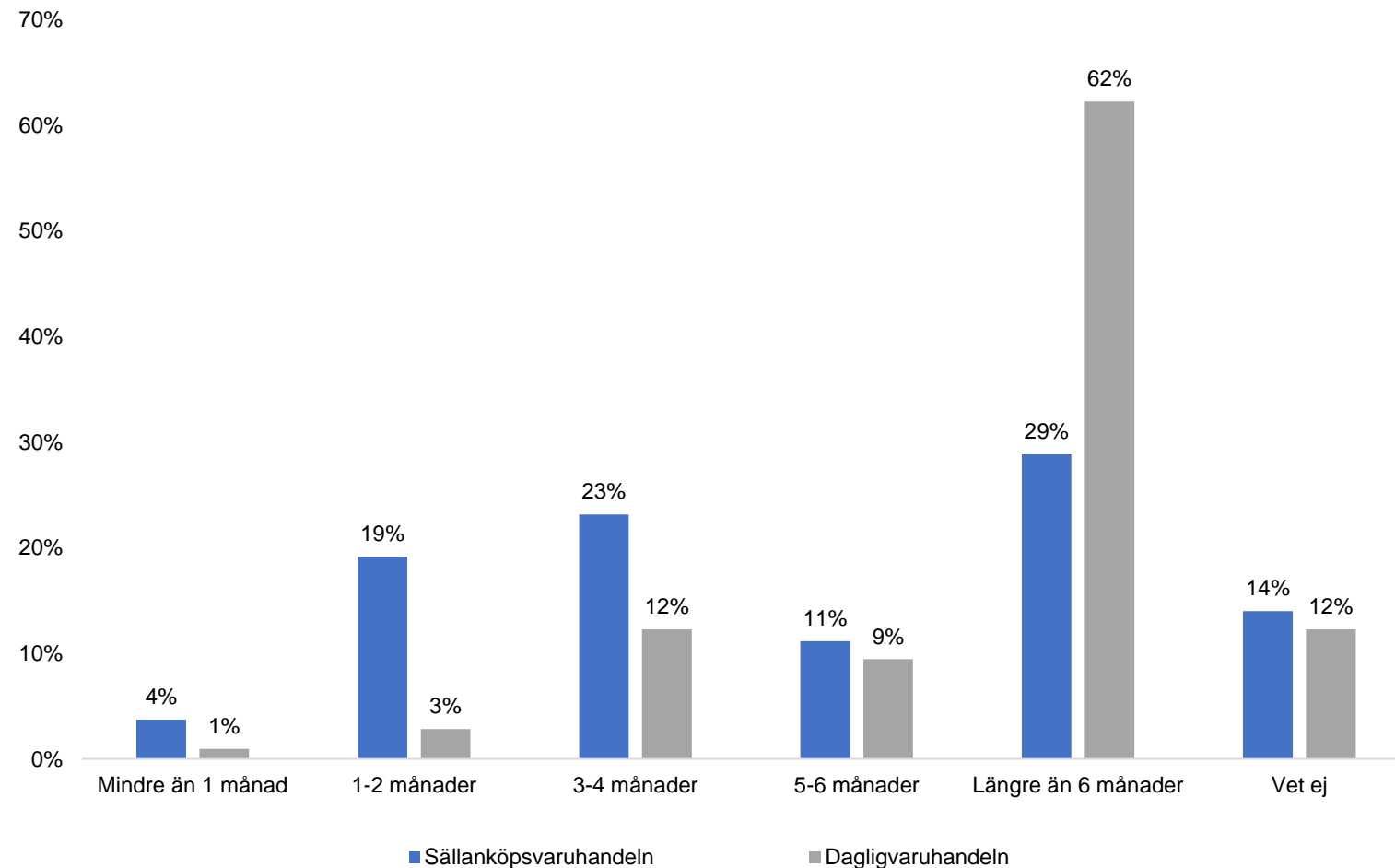
Bland de företag som tappat minst 50 procent i omsättning är det ungefär lika många som tagit del av sänkta arbetsgivaravgifter, men betydligt fler (45 procent) som fått beslut om korttidspermittering jämfört med samtliga företag inom detaljhandeln.

Fler i denna grupp (33 procent jämfört med 24) har också fått *anstånd* med hyran. Däremot är det bara en marginellt större andel som fått *sänkt* hyra till någon del. *Hyresstödet* når alltså inte fram i den omfattning som borde ha skett. I denna grupp företag, som inte omfattar några livsmedelshandlare, borde det i princip ha varit samtliga som fått sänkt hyra.

Anstånd med skattebetalningar (inklusive retroaktivt anstånd) har också i högre utsträckning använts i denna grupp.

Däremot når banklån i princip inte fram heller till denna grupp företag, trots den statliga lånegarantin. Lån via Almi mfl har haft viss effekt.

Ungefär hur länge bedömer du att ert företag kan fortsätta att bedriva verksamhet givet rådande omständigheter och era hittills vidtagna och planerade åtgärder?

Inom *sällanköpsvaruhandeln* bedömer 23 procent av företagen att de kan fortsätta att bedriva verksamhet i högst 2 månader under rådande omständigheter, vilket är något färre än i förra mätningen (30). Detta motsvarar cirka 10.000 företag. Fyra procent i denna grupp (4) anger fortsatt att de endast klarar en månad till under rådande omständigheter.

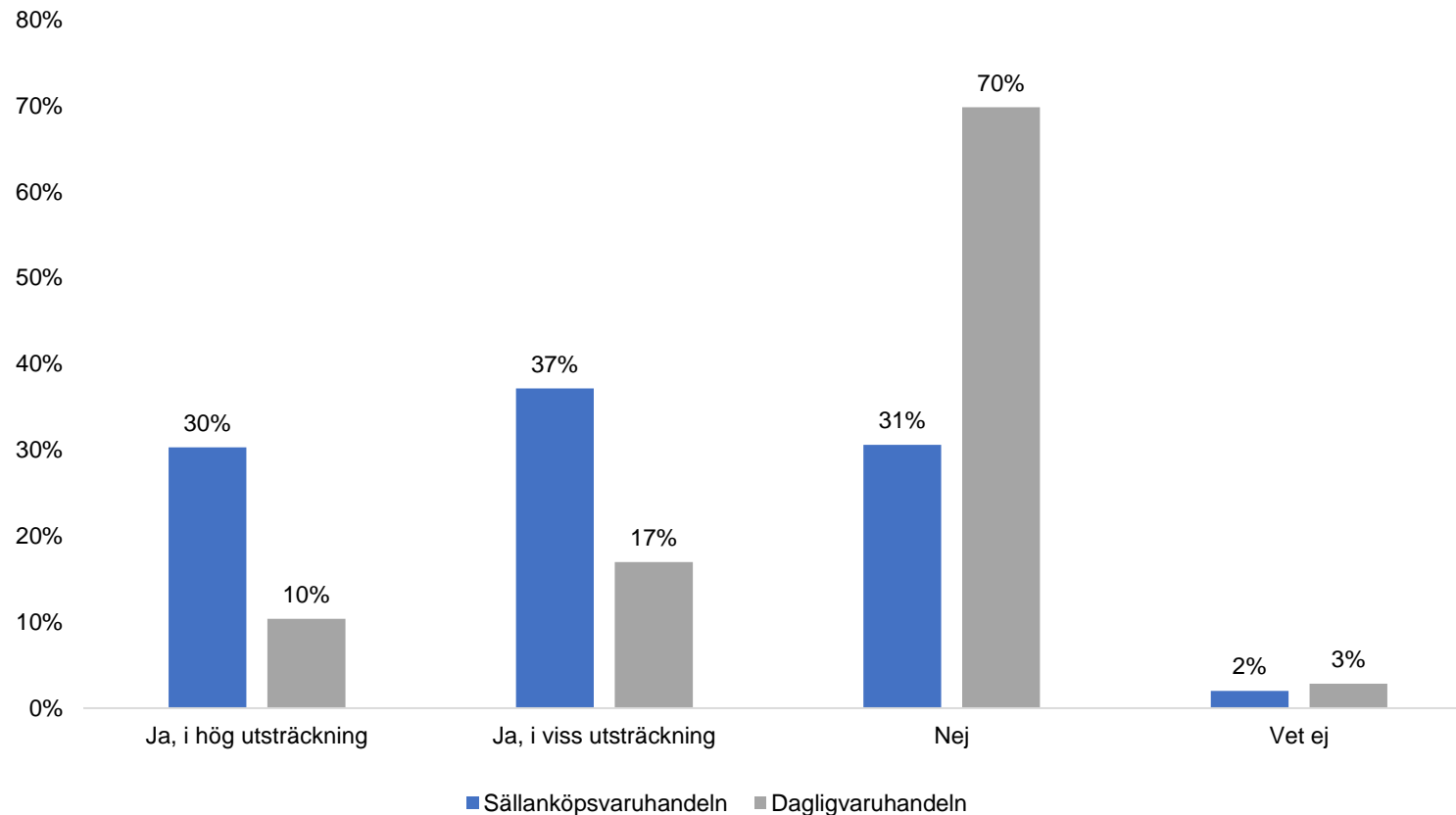
I *dagligvaruhandeln* är läget ljusare. Men 4 procent uppger att de maximalt klarar upp till två månader under rådande omständigheter, och 12 procent av företagen max 3-4 månader.

Det syns inte någon jättetydlig förändring i dessa siffror kopplade till att vissa stödåtgärder har förtydligats sedan föregående mätningen.

Osäkerheten har samtidigt ökat något sedan förra mätningen, fler svarar Vet ej.

Not. Föregående mätning inom parentes

Har ni upplevt finansierings- eller likviditetsproblem på grund av coronaviruset?

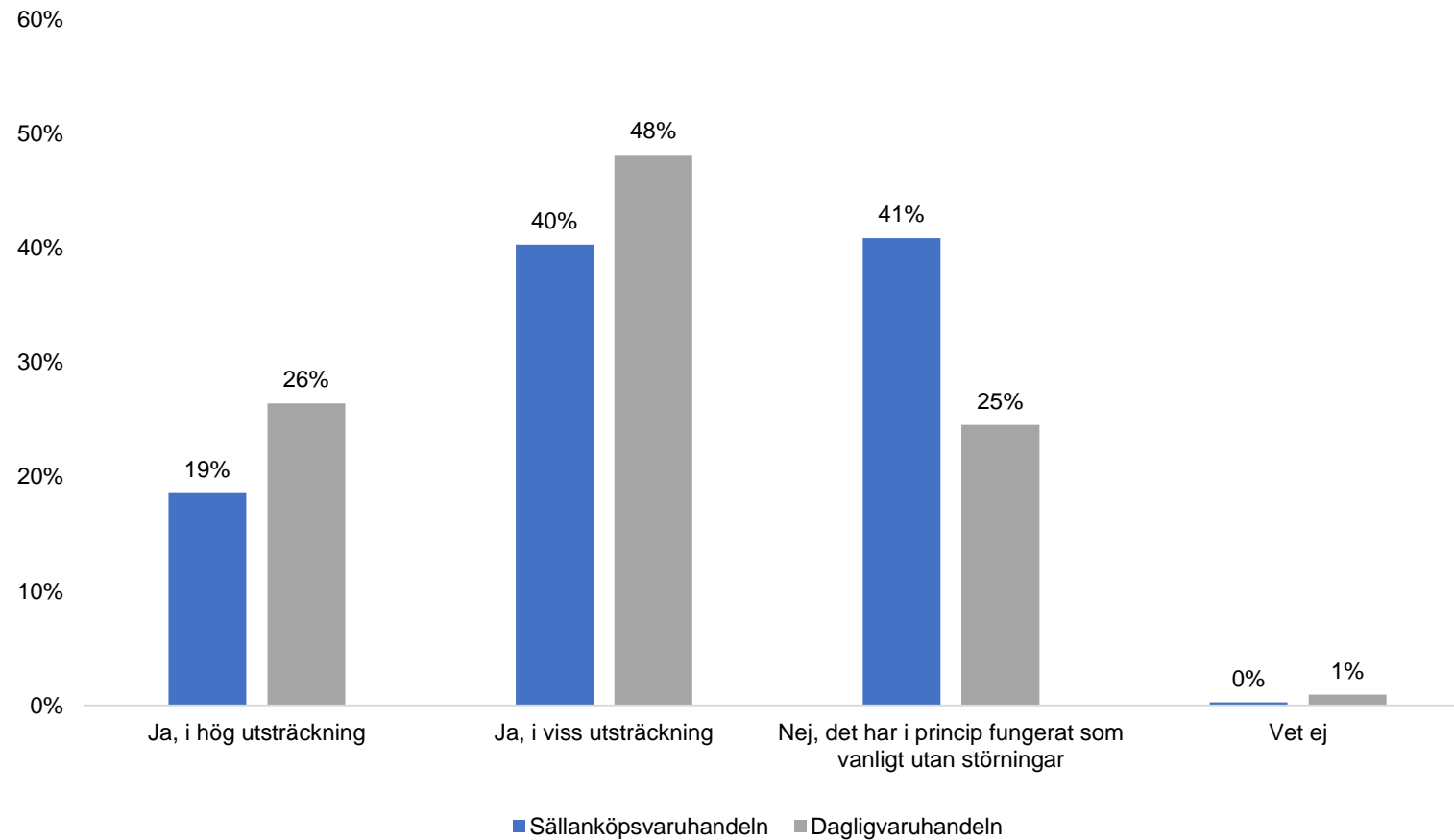
Störst problem med sin finansiering och likviditet har *sällanköpsvaruhandeln*, där sammantaget 67 procent (66, 69) uppger problem i viss eller hög utsträckning. Bland delbranscherna är det fortsatt kläder och skor samt kosmetika och hygienartiklar som har hög andel med likviditetsproblem. Även i bok- och pappershandeln samt inom möbler och heminredning är det en hög andel som uppger finansierings- eller likviditetsproblem.

I *dagligvaruhandeln* är det framför allt servicehandeln som har problem.

Sammantaget noterar 58 procent (56, 58) av *detaljhandlarna* i viss eller hög utsträckning problem med sin finansiering eller likviditet.

Not. Föregående mätningar inom parentes

Har ni råkat ut för störningar i varutillförseln på grund av coronaviruset den senaste veckan?

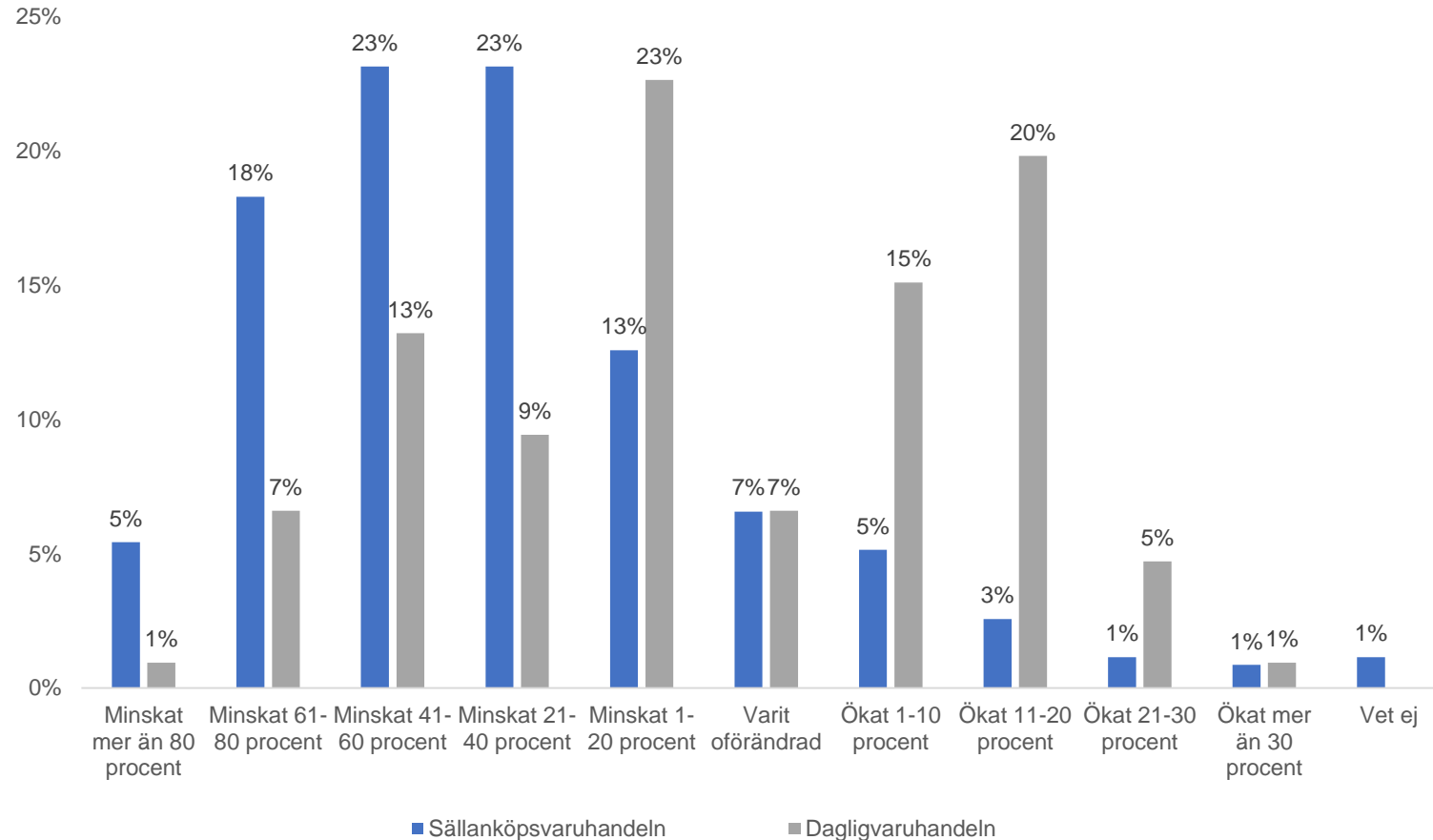
Mest störningar i varutillförseln rapporterar *dagligvaruhandeln*, där sammantaget 75 procent (74, 74) uppger störningar i viss eller hög utsträckning.

I *sällanköpsvaruhandeln* är det sammantaget 59 procent (60, 56) som uppger störningar i viss eller hög utsträckning. Delbranscherna sport och fritid, kläder och skor samt heminredning och möbler har många företag som rapporterar störningar.

Sammantaget noterar 63 procent (63, 67, 61) av *detaljhandlarna* i viss eller hög utsträckning störningar i varutillförseln.

Not. Föregående mätningar inom parentes

Hur har er totala försäljning förändrats den senaste veckan jämfört med motsvarande vecka förra året?

Raset i omsättning är som störst inom *sällanköpsvaruhandeln*. 48 procent av företagen (49) har drabbats av en minskad omsättning med mer än 40 procent. För 23 procent av företagen (26, 26) har omsättningen minskat med mer än 60 procent.

I *dagligvaruhandeln* ingår förutom livsmedelsaffärerna även delar av servicehandeln. Det är framför allt de sistnämnda, samt livsmedelsbutiker inriktad på gränshandel eller i cityområden som upplevt stora fall i omsättningen. 21 procent av företagen (19, 21) har upplevt minskad omsättning med mer än 40 procent. 46 procent (50) av företagen anger ökad omsättning.

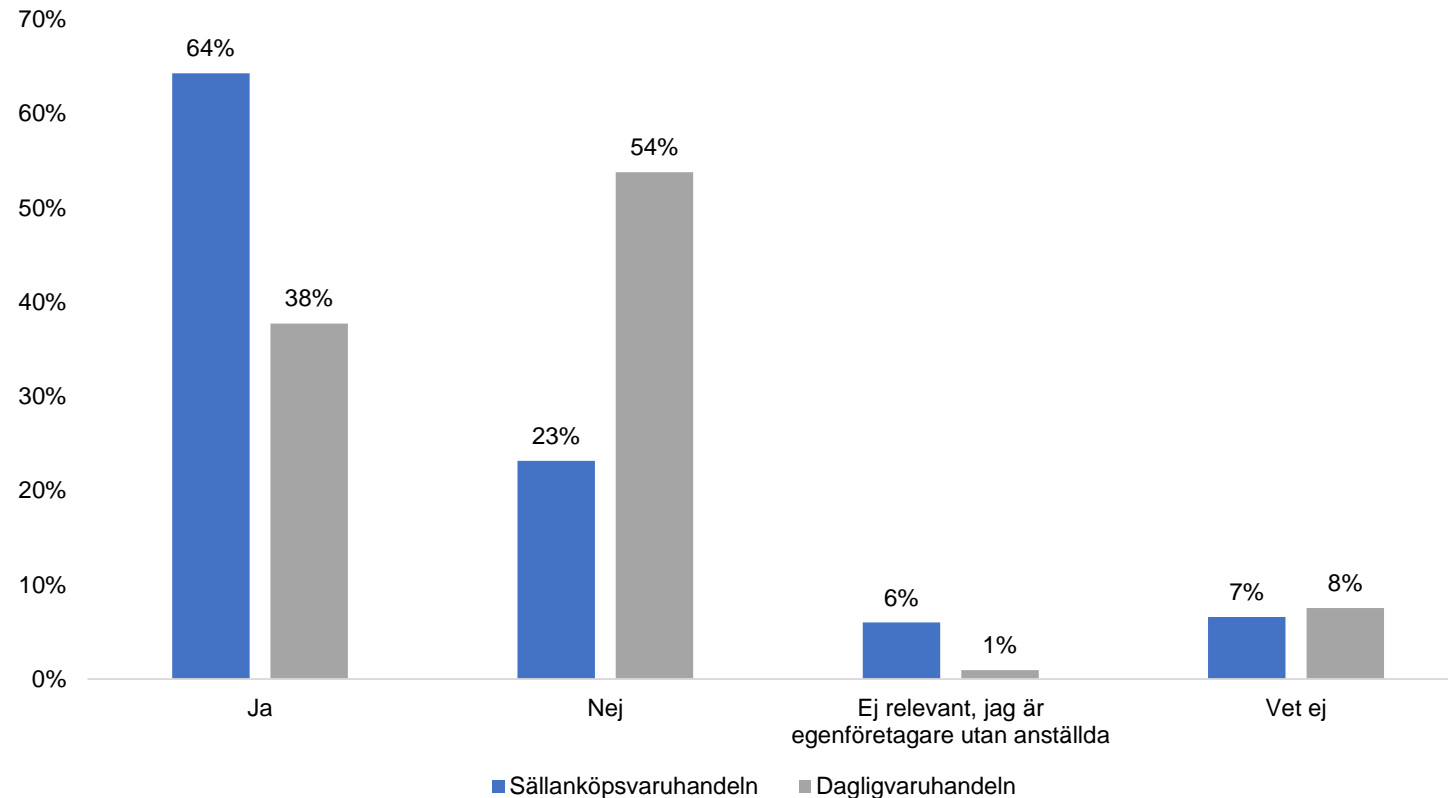
Sammantaget noterar 41 procent av *detaljhandlarna* (40, 41) en minskad omsättning med minst 40 procent jämfört med samma vecka förra året.

Det är enbart 17 procent av företagen (21, 19) som noterar ökad omsättning, varav flertalet är livsmedelshandlare.

Not. Föregående mätningar inom parentes

Detaljhandel 19-21 april

Har ni redan minskat, eller räknar ni med att minska bemanningen i ert företag med anledning av coronaviruset och dess följd effekter?

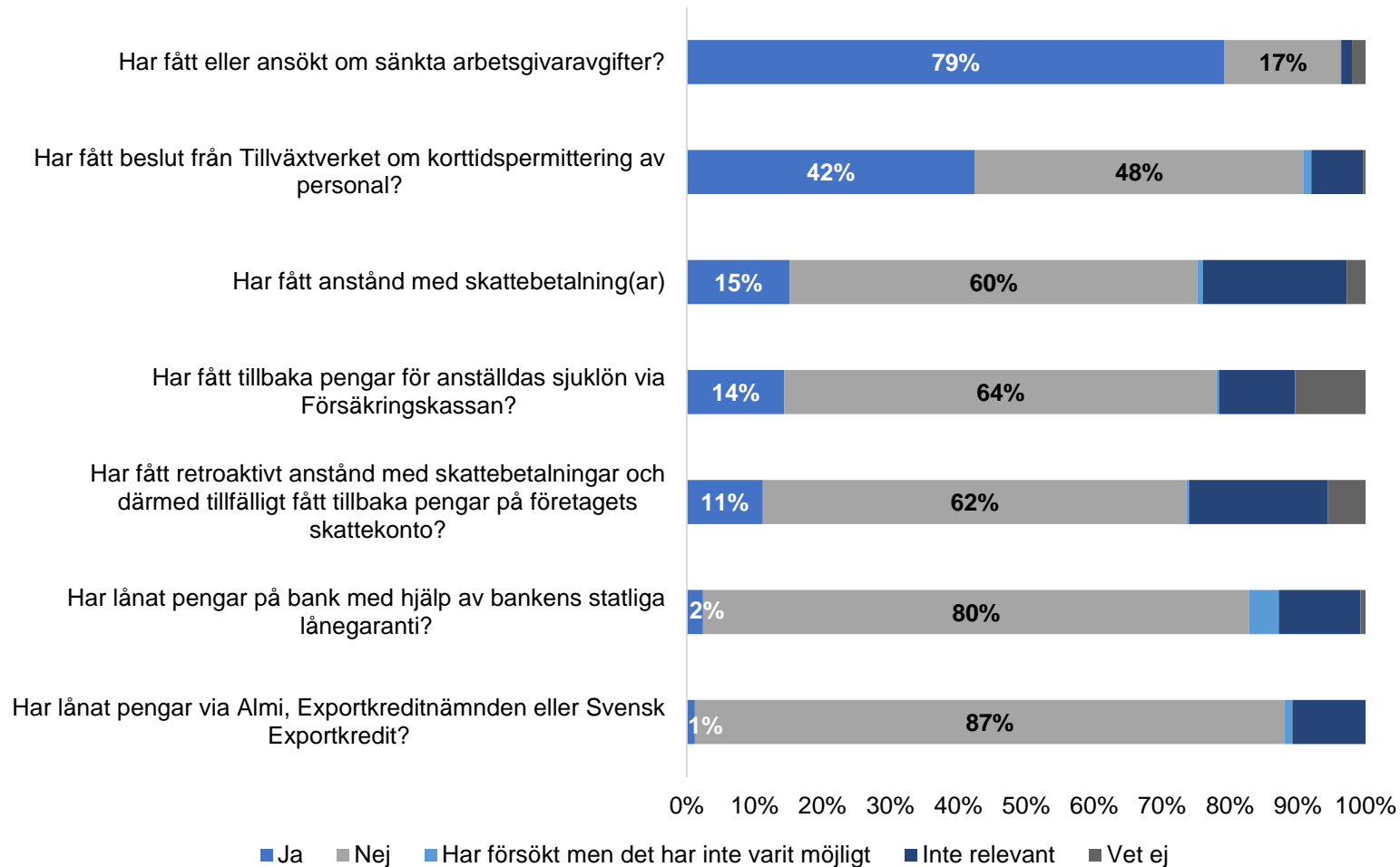
Bland Svensk Handels medlemsföretag inom *detaljhandeln* är det 58 procent (58, 57) som räknar med att minska bemanningen med anledning av coronavirusets följd effekter, varav 64 procent av företagen inom sällanköp (66, 65) och 38 procent av företagen inom dagligvaruhandeln (38, 37).

Vi frågar också med hur många personer de räknar med att minska personalstyrkan samt hur många av kvarvarande anställda som kommer att få arbeta färre timmar. När enkätsvaren räknas upp till att gälla *hela detaljhandeln* så motsvarar detta att ungefär 20.000 jobb riskerar att försvinna, och att därutöver 60.000 personer kommer att beröras av färre arbetstimmar. I den senare gruppen återfinns bl.a. de som kommer att korttidspermitteras enligt de nya reglerna om korttidsarbete. Jämfört med tidigare mätningar indikerar denna en nedgång i antalet anställda som berörs. En viss återhämtning i påskhandeln, samt att stödåtgärder nått fram till vissa företag kan spela in, men det är för tidigt att dra några tydliga slutsatser. Det är avgörande hur korttidspermitteringarna fungerar och om hyresstödet når fram till företagen.

Not. Föregående mätningar inom parentes

Svar från partihandeln

Har ditt företag tagit del av någon av följande stödåtgärder?

Det stöd som flest tagit del av är sänkta *arbetsgivaravgifter*. Åtta av tio företag inom partihandeln har använt sig av detta stöd.

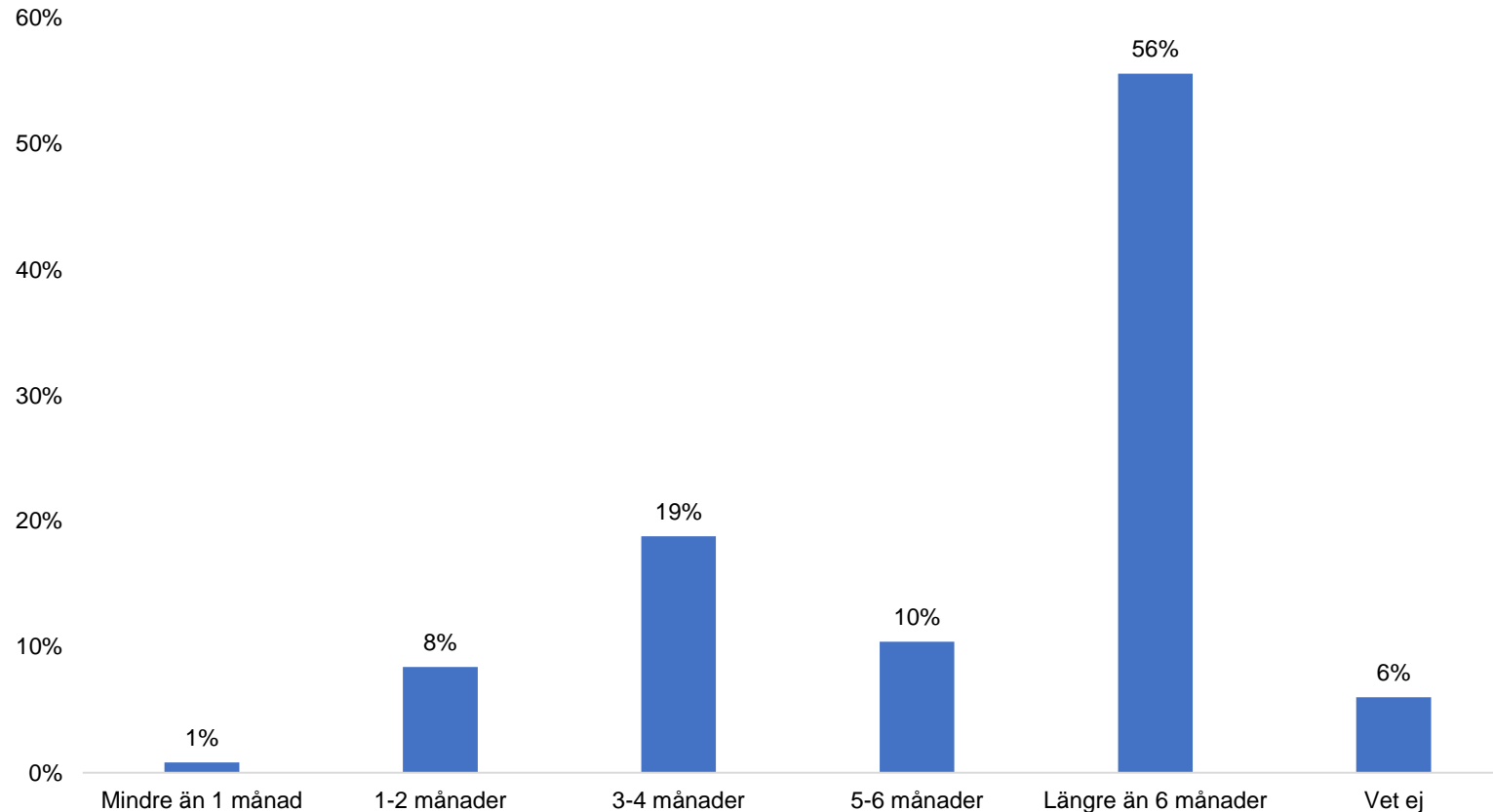
Näst vanligast är *korttidspermittering*. 42 procent har fått beslut om detta från Tillväxtverket. Därutöver finns fler företag som ännu inte skickat in ansökan till Tillväxtverket.

En större andel, 14 procent, än i detaljhandeln (9 procent) har tagit del av att staten tillfälligt betalar *sjuklönekostnader*.

Av *likviditetsstöden* har anstånd med skattebetalningar haft effekt. Andelen som försökt med inte lyckats är liten. Däremot når banklån i princip inte fram alls till företagen, trots statlig lånegaranti. Här finns också fler som försökt utan att lyckas.

Det statliga *hyresstödet* omfattar inte partihandeln. Här finns dock flera företag som också har problem med sina fasta kostnader, varav hyra är en av de större.

Ungefär hur länge bedömer du att ert företag kan fortsätta att bedriva verksamhet givet rådande omständigheter och era hittills vidtagna och planerade åtgärder?

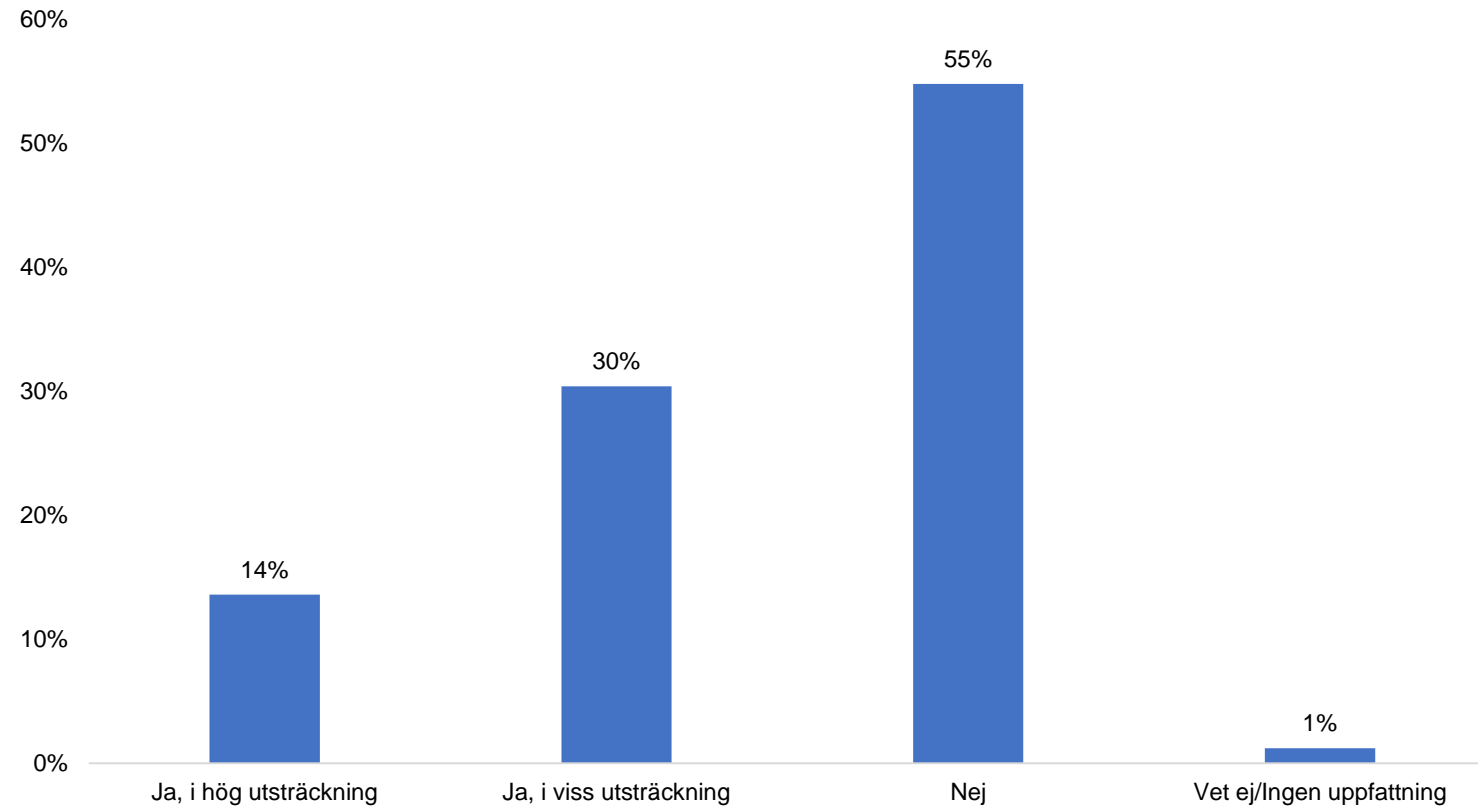

Inom *partihandeln* är det 9 procent av företagen (15, 20) som bedömer att de bara kan fortsätta att bedriva verksamhet i högst 2 månader under rådande omständigheter. En procent (3) i denna grupp anger att de endast klarar en månad till under rådande omständigheter.

Drygt hälften av företagen företag bedömer att de kan bedriva verksamhet längre än 6 månader under rådande omständigheter (43, 38).

Not. Föregående mätningar inom parentes

Har ni upplevt finansierings- eller likviditetsproblem på grund av coronaviruset?

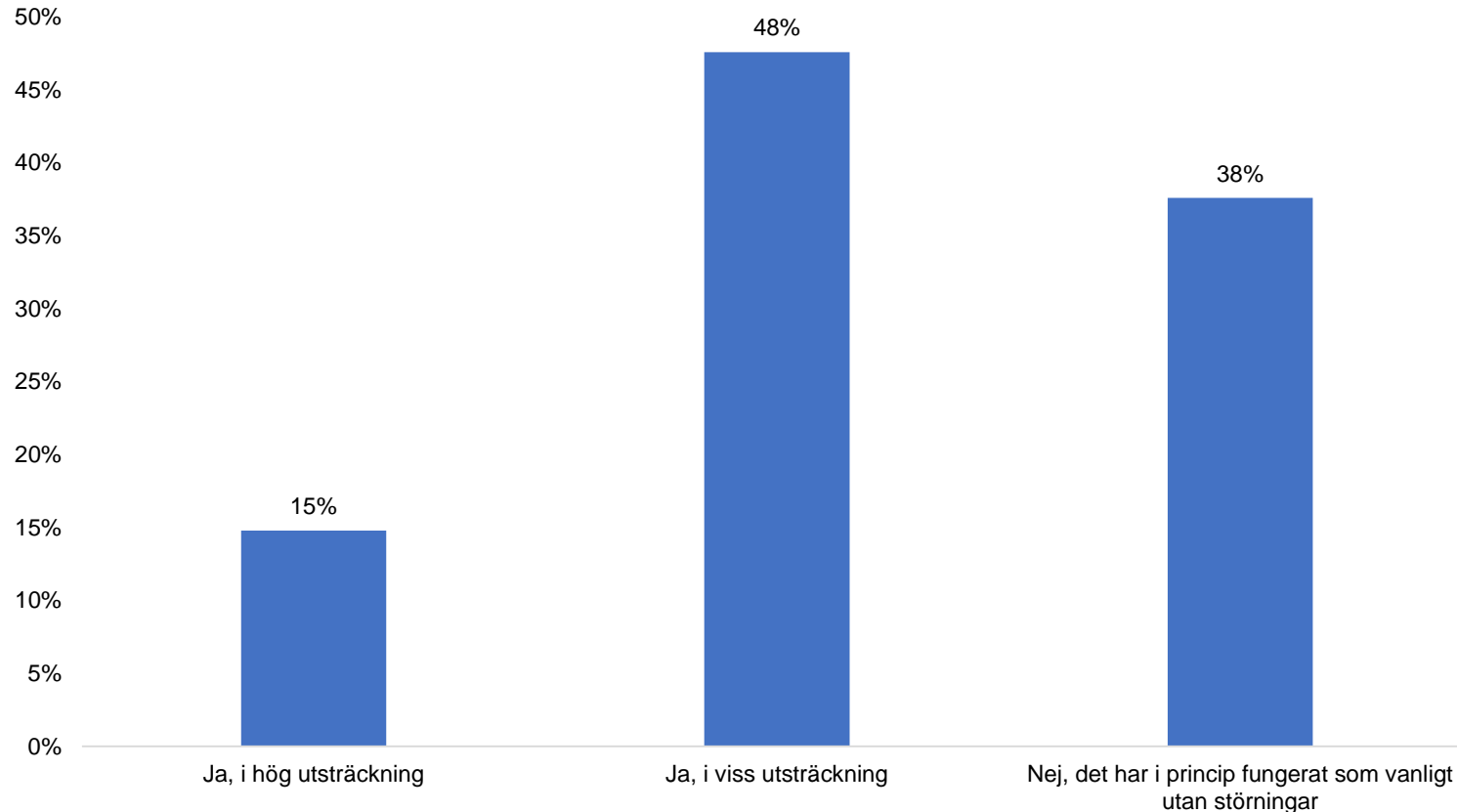

Störst problem med sin finansiering och likviditet har företag som arbetar med kläder och skor samt möbler och inredning.

Sammantaget noterar 44 procent (49, 51) av partihandlarna i viss eller hög utsträckning problem med sin finansiering eller likviditet.

Not. Föregående mätningar inom parentes

Har ni råkat ut för störningar i varutillförseln på grund av coronaviruset den senaste veckan?

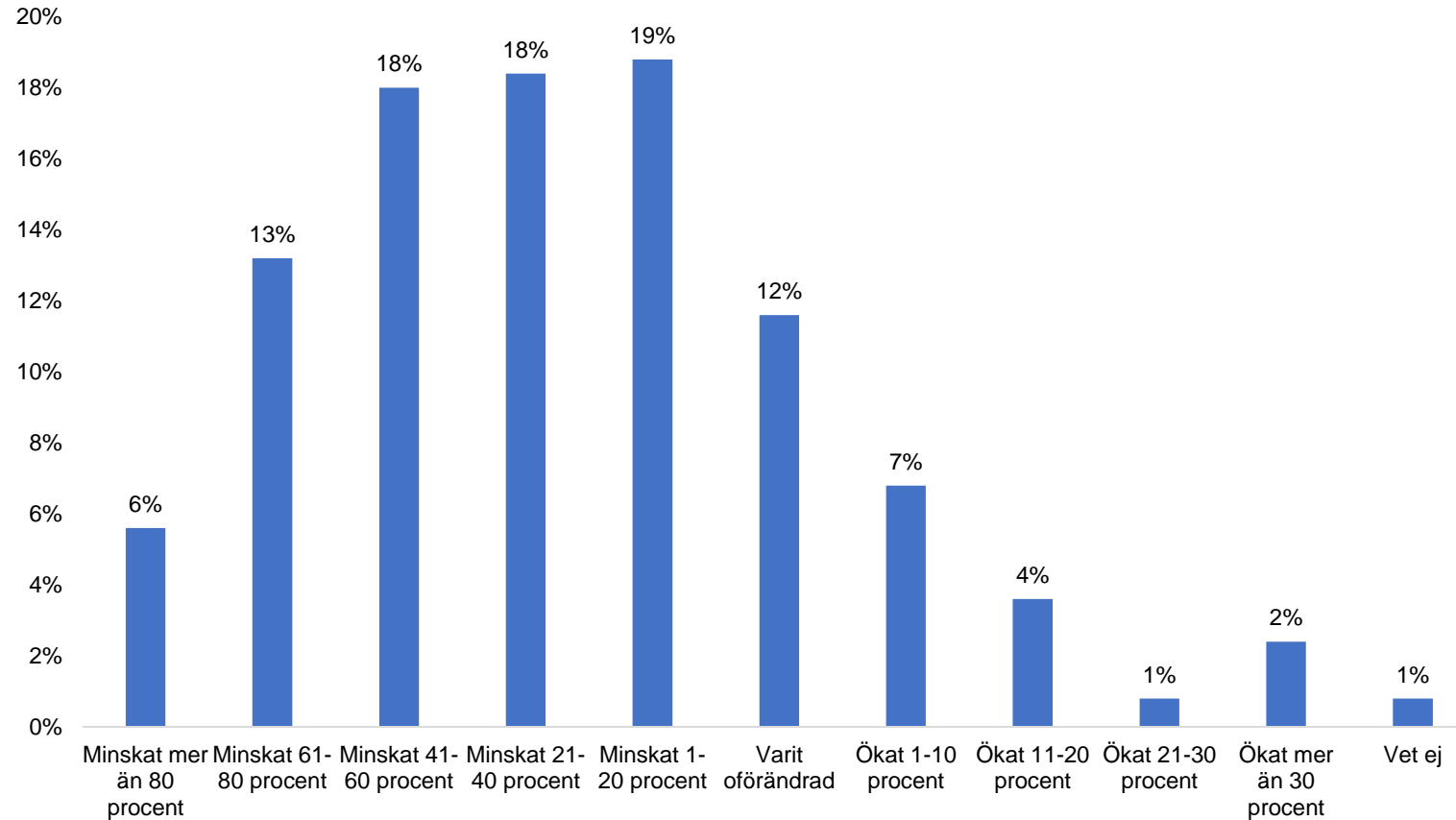

Mest störningar i varutillförseln rapporterar företag som arbetar med *hushållsapparater, möbler, samt kläder och skor.*

Sammantaget noterar 63 procent (63, 65) av partihandlarna i viss eller hög utsträckning störningar i varutillförseln.

Not. Föregående mätningar inom parentes

Hur har försäljningen förändrats den senaste veckan jämfört med motsvarande vecka förra året?

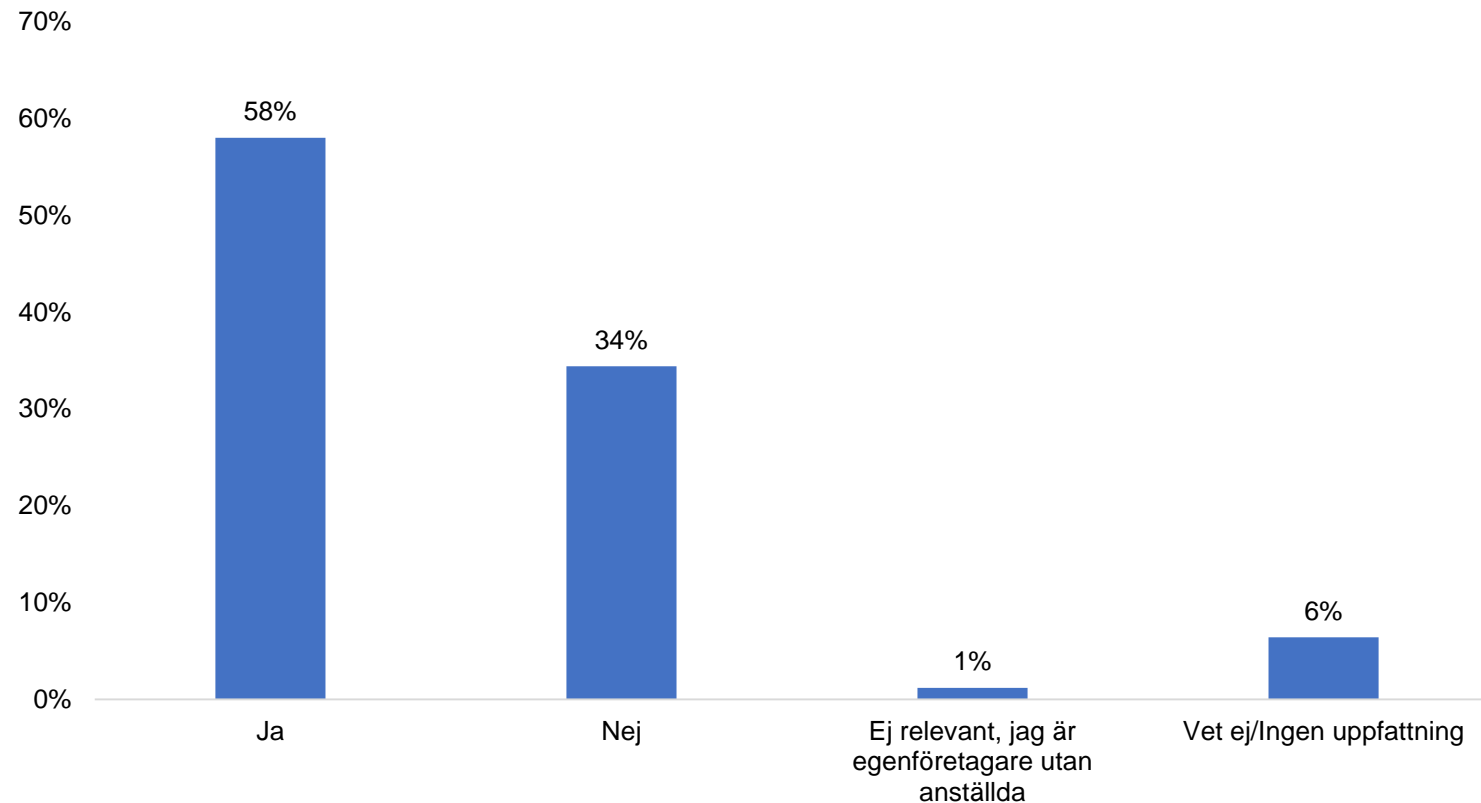

37 procent av partihandlarna (38, 33) rapporterar minskad omsättning med minst 40 procent. För 19 procent av företagen (22, 19) har omsättningen minskat mer än 60 procent.

Sammantaget noterar 74 procent av partihandlarna en minskad omsättning (71, 72), medan endast 14 procent (14, 13) uppger ökad omsättning. 12 procent uppger oförändrad omsättning (12).

Not. Föregående mätningar inom parentes

Har ni redan minskat, eller räknar ni med att minska bemanningen i ert företag med anledning av coronaviruset och dess följd effekter?

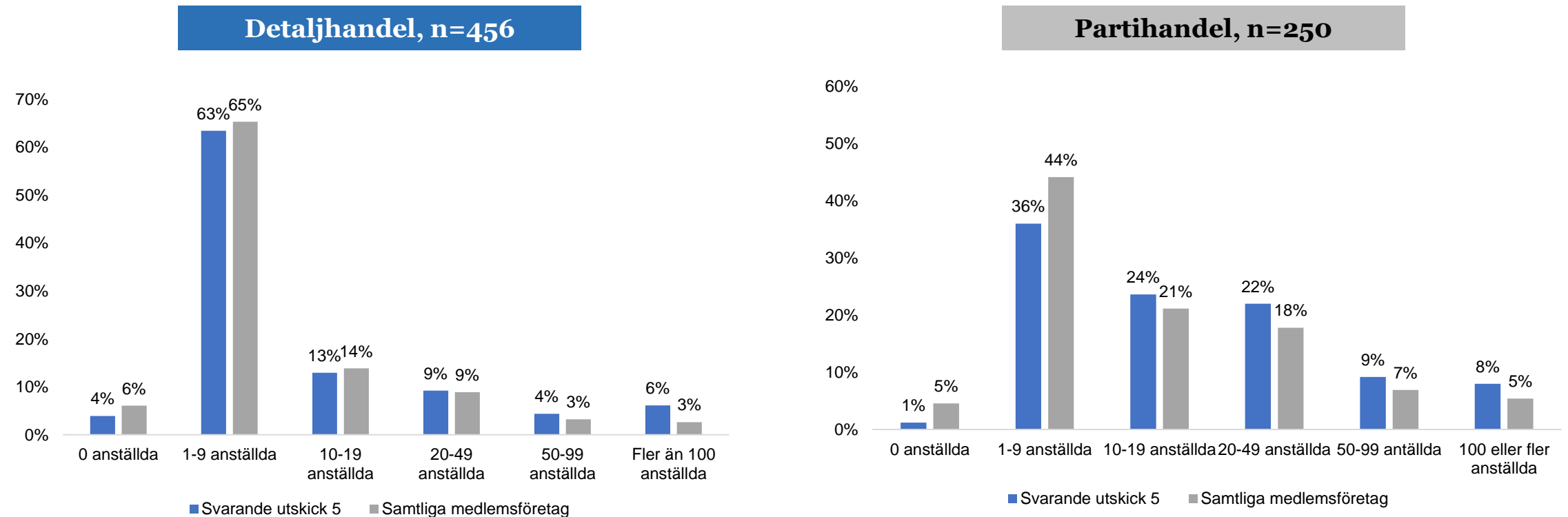

Bland Svensk Handels medlemsföretag inom *partihandeln* är det 58 procent (60, 63) som räknar med att minska bemanningen med anledning av coronavirusets följd effekter. Vi frågar också med hur många personer de räknar med att minska personalstyrkan samt hur många av kvarvarande anställda som kommer att få arbeta färre timmar.

När enkätsvaren räknas upp till att gälla *hela partihandeln* så motsvarar detta att ungefär 20.000 jobb försvinner, och att därutöver 80.000 personer kommer att beröras av färre arbetstimmar. Jämfört med föregående mätning (5-7 april) är det totalt sett samma antal berörda personer, men en mindre förskjutning har skett mot att ”enbart” beröras av färre timmar. I denna grupp finns de som korttidspermitteras.

Not. Föregående mätningar inom parentes

Svarsfördelning bland parti- och detaljhandelsföretagen

De 706 enkätsvaren fördelar sig i stort sett som den totala medlemsstocken är fördelad, förutom gällande företag med upp till 9 anställda inom partihandeln. Vid skattningarna av effekten för hela handeln när det gäller färre anställda och antal personer som berörs av färre timmar så har svarsunderlaget viktats för att motsvara fördelningen i hela handeln.